

Herreder, og uagtet, jeg kan gjerne sige, en stor Velstand har udbredt sig imellem dem, idet den største Deel eller idetmindste store Strækninger af det forhen uopdyrkede Hede-land nu er opdyrket. Det er i de 4 Herreder nu som andetsteds kun gamle Fruentimmer, der beskæftige sig med Strikning, de gamle Bindestuer have hørt op at være i en ikke kort Række af Aar, deels af den Grund, at disse Bindestuer ikke kunde levere saa gode, smukke og billige Varer som Fabrikkerne, og deels fordi Mandfolkene lidt efter lidt have fattet Ulyst til at beskæftige sig med en saadan Kvindegjerning, som det er at karle, spinde og strikke. Men i Bindestuerens Sted er der opstaaet ikke saa Fabriker, hvis Fabricata eller rettere hvis Maskinarbejder nu gaae under Navn af jydskt Huusflidsarbejder og sælges som saadanne Landet rundt. Jeg kunde her nævne en heel Række af Fabriker, jeg kunde tillige nævne en heel Række af Mænd, som beskæftige sig med at købe paa Fabriker og saa lade disse Fabrikarbejder gaae til de Huse-rende; jeg kunde nævne, at der er flere unge jydskt Mænd, som midlertidigt tage Ophold her i Kjøbenhavn, for hos de Handlende her og paa Fabrikkerne at købe Varer; men jeg skal vel vogte mig for at nævne Personer, deels fordi jeg vilde finde det mindre passende her at nævne disse Personers Navne, deels fordi det maaffee ikke engang vilde være tilstedeligt for mig at nævne dem her. Jeg vil kun anføre, at der, hvis jeg ikke er fæll underrettet, fra de 4 Herreder hvert Aar udgaaer 3—400 unge Mænd, hvoraf den største Deel fra Hammerum Herred, for at huse sig i Landet rundt med Maskinarbejder. Jeg vil anføre, at 6—8 af disse unge Mænd, som midlertidigt tage Ophold i Kjøbenhavn, holde hver 4—6 Karle, der lønnes deels med Procenter og deels med fast Løn, og som alle afsætte Fabrikarbejder ved deres Husering her i Staden. Men kunde man spørge, gjøres der da slet Intet fra Manufacturhandlernes Side og i det Hele fra Kjøbmændenes Side for at standse denne ulovlige Husering? Her-til svarer jeg: Meget Lidt; og af hvilken Grund? Fordi man anseer det næsten for en orkesløs Gjerning at henvende sig til Po-

litiøvrigheden i den Anledning. Politiovrigheden er saa tilbøielig til at svare: „Vi forstaae os ikke paa de Ting“, og jeg veed endog saa, at man et Sted, hvor man dog interesserer sig lidt derfor — det er i en jydsk Kjøbstad — lader Politibetjentene undersøge Varerne; tænk engang! Politibetjentene skulle afgive Skjøn over, om det er Fabrikarbejde eller Hjemmeslidsarbejde; men derimod at tilkalde sagkyndige Folk, Folk, som handle med det Slags Varer — Kjøbmænd og Fabrikanter — og som strax kunde afgive et rigtigt Skjøn, det tænker man ikke paa. Gist og her, nu og da er der rigtignok blevet anholdt omløbende Kræmmere; hos nogle har man fundet saadanne Fabrikvarer og de ere da blevne multerede; det har været Tilfældet i Odense, her i Kjøbenhavn, Helsingør og Kallundborg; men andre Steder derimod har man ikke kunnet faae at vide, om det var Maskinarbejder eller ikke. Jeg vil ogsaa anføre, at en Aldkræmmer for et Par Aar siden blev anholdt i Byen; man havde grundet Mistanke om, at det var Maskinarbejder, han løb om med, og at de vare fabrikerede i en vis jydsk Kjøbstad. Man sendte Varerne til denne Kjøbstad for at blive bedømte, og Politiovrigheden sendte Bud efter en stor Fabrikant i Byen; men det var netop ham, som havde leveret disse Varer, og for ikke at skade sin Kunde afgav han den Erklæring, at det var umuligt for ham at skjelne mellem disse Varer og Huusflidsvarer; „den ene Trøje ligner jo den Anden“, sagde han. Saaledes gaaer det. — Det er nu ingenlunde min Hensigt at ville skade de Folk i Hammerum Herred, der nu engang have Privilegium paa at løbe omkring med deres virkelige Huusflidsvarer; min Mening er kun, at de skulle holde sig indenfor den ved Lov fastsatte Grænse og ikke bruge Loven som et Skalkeskjul for ulovlig Omløben. Efter hvad jeg har anført — og jeg kan bevise, hvad jeg har sagt, ved en Liste over de Mænd, som saaledes lade deres Varer gaae til Huseerhandel, og jeg skal være villig til, hvis enten den høitærede Minister eller nogen Anden maatte betvivle Rigtigheden af, hvad jeg har anført, at fremlægge en saadan Liste — forekommer det mig,